

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

92.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 18-го Ноября — 1838 — Wilno. Piątek. 18-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санкт-Петербургъ, 10-го Ноября.

Высочайшею Грамотою, 16-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Александра Невскаго, Королевскій Прусскій Министръ Иностранныхъ Дѣлъ, Баронъ Вертеръ.

— Высочайшею Грамотою, 16-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Вѣлаго Орла, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Дворѣ Е. В. Короля Баварскаго, Тайный Сократникъ Свѣрникъ.

— Высочайшею Грамотою отъ 16 Октября, Королевскій Баварскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Графъ Лерхенфельдъ, пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны первой степени, съ алмазными украшеніями.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 3-й день минушаго Октября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны 2-й степени, 43-го Флотскаго экипажа Капитанъ-Лейтенантъ Хомутовъ 1-й, въ награду за выдающуюся начальствомъ отличную храбрость, оказанную имъ въ дѣлѣ противъ Горцевъ, при взятіи мѣстечка Сочи, на восточномъ берегу Чернаго Моря, 13-го Апрѣля сего года. (С. П.)

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ 30-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава третьей степени, въ воздаііе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣлахъ противъ Горцевъ, въ десантномъ отрядѣ Россійскихъ войскъ на восточномъ берегу Чернаго Моря, Дивизионный Квартирмейстеръ 20-й Пѣхотной дивизіи, Генеральнаго Штаба Подполковникъ Филипповъ; Навагинскаго пѣхотнаго полка Майоръ Перекрестовъ; Китовскаго Егерскаго полка Майоръ Масловскій 4-й; состоящій по Кавалеріи Капитанъ Пушкинъ; и Тенгинскаго пѣхотнаго полка Штабсъ-Капитанъ Гриневитъ и Корецкій 1-й.

— Литтискій фабрикантъ Кокериль получилъ шестилѣтнюю привиллегію на введеніе способа предохранять желѣзо и сталь посредствомъ гальванизма отъ ржавчины, а цинкъ и другіе металлы отъ окисленія; Финляндскій уроженецъ Іоганъ Бенике десятилѣтнюю привиллегію на аппаратъ для приготовленія уксуса посредствомъ стеклянныхъ, вмѣсто металлическихъ, трубъ; а Московскій фабрикантъ, н-постравецъ Іоганъ Функъ шестилѣтнюю привиллегію на изобрѣтенную имъ пожарную трубу особаго устройства.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Подольскимъ Дворянствомъ кандидатовъ въ званіе Подольскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, изволилъ Высочайше утвердить въ семъ званіи Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Графа Пржездзецкаго.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Исправляющаго должность С. Петербургскаго Гражданскаго Губернатора, о податяхъ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 10-go Listopada.

Презъ Найвысшій Дипломатъ, 16-го Паўдзiernика, Найтаскавей мianowany Кавалеромъ Ордена Св. Александра Невскаго, Кралеwski Пруски Minister Spraw Zewnetrznych, Baron Werther.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 16-go Października, Najtaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Orła Białego, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister przy Dworze Najjaśniejszego Króla Bawarskiego, Radzca Tajny, Sieweryn.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 16-go Października, Królewski Bawarski Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister Hrabia Lerchenfeld, mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia, z ozdobami brylantowemi.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, 3-go przeszłego Października, Najtaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny 2-go stopnia, 43-go ekwipażu Floty, Kapitan - Lejtenant Chomutow 1-szy, w nagrodę zaświadczonej przez Zwierzchność odznaczającej się waleczności, okazanej przezeń w rozprawie z Góralami, przy wzięciu miasteczka Soczy, na wschodnim brzegu Morza Czarnego, 13-go Kwietnia roku teraźniejszego. (P. P.)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów 30-go Sierpnia, Najtaskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława trzeciego stopnia, w nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych w wyprawach przeciw Górali, w oddziale wojsk Rosyjskich do lądowania przeznaczonych na wschodnim brzegu Morza Czarnego, Dywizyjny Kwatermistrz 20-ej dywizyi Piechoty, Podpólkownik Sztabu Jeneralnego Filipson; Major Nawagińskiego pólku piechoty Pererekrestow; Major Litewskiego pólku Strzelców Masłowski 4-ty; liczący się w Kawaleryi Kapitan Puszkin, i Sztab-Kapitan Tenginskiego pólku piechoty Hryniewicz i Korecki 1-szy. (R. In.)

— Fabrykant Leodyjski Cockeril otrzymał sześcioletni przywilej na zaprowadzenie sposobu zabezpieczania żelaza i stali od rdzy, za pośrednictwem galwanizmu, a zynki inne metalle od kiśnienia; rodak Finlandzki Johan Benike, dziesięcioletni przywilej na aparat do przygotowania octu za pomocą rur szklanych zamiast metalicznych; a fabrykant Moskiewski, cudzoziomiec Johan Fuuk sześcioletni przywilej na wynalezioną przezeń siławkę pożarną szczególnego urządzenia.

— Jego Cesarska Mość, z dwóch wybranych przez Dworzanstwo Podolskie kandydatów na urząd Podolskiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa, raczył Najwyżej utwierdzić na tym urzędzie Rzeczwistego Radcę Stanu Hrabie Przeddzieckiego.

— Cesarz Jego Mość, dostrzegłszy z najuniższego resportu Sprawującego obowiązek S. Petersburgskiego Cywilnego Gubernatora, o podatkach i zaległościach

и недоимкахъ за 1-ю половину 1838 года, и изъ свѣдѣній, Министромъ Финансовъ доставленныхъ, что взыскано недоимокъ $\frac{1}{2}$, а оклада $\frac{3}{4}$. — Высочайше повелѣть изволило: объявить С. Петербургскому Гражданскому Губернатору Его Величества удовольствіе за успешное взысканіе податей.

— Государь Императоръ, въ слѣдствіе полученнаго отъ Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею свѣдѣнія, что Дворянство Могилевской Губерніи, во время сбора 2-го пѣхотнаго Корпуса при м. Гомлѣ, пожертвовало въ пользу нижнихъ чиновъ сего Корпуса, тысячу пудовъ мяса и тысячу ведръ вина, Всемилостивѣйше повелѣть соизволило: объявить Дворянству Могилевской Губерніи, за таковое его усердіе Монаршее Его Императорскаго Величества благоволеніе. (Спб. В.)

— Повозникшему въ Правительствующемъ Сенатѣ вопросу, съ какимъ старшинствомъ должны быть утверждаемы Комнатные Надзиратели Главнаго Педагогическаго Института въ присвоенныхъ имъ чинахъ, со старшинствомъ ли со дня опредѣленія въ должность, или со дня выслуги ими въ сей должности шести лѣтъ, Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія входилъ въ Государственный Совѣтъ съ представленіемъ въ коемъ полагалъ: Старшаго Надзирателя и Комнатныхъ Надзирателей Главнаго Педагогическаго Института, по выслугѣ въ сихъ должностяхъ шести лѣтъ, утверждать, перваго въ 8, а послѣднихъ въ 9-мъ классѣ, со старшинствомъ со времени опредѣленія ихъ въ оныя, принявъ за правило, что только тѣ изъ опредѣленныхъ въ Старшіе или Комнатные Надзиратели Института могутъ быть утверждаемы въ присвоенныхъ имъ должностяхъ классныхъ чинахъ, по выслугѣ 6 лѣтъ, которые или а) поступили въ сію должность изъ другихъ Вѣдомствъ, имѣвъ уже классный чинъ, не лишая впрочемъ ихъ права на производство въ чины и на основаніи общихъ узаконеній за обыкновенную выслугу лѣтъ, или б) имѣютъ право вступленія въ Гражданскую службу, или в) получили въ одномъ изъ Россійскихъ Университетовъ ученую степень или званіе Дѣйствительнаго Студента или г) окончивъ курсъ въ Высшихъ или Среднихъ Учебныхъ Заведеніяхъ, приобрѣли право на классный чинъ; всѣ же прочіе должны подходить подъ дѣйствіе правилъ о производствѣ въ чины Комнатныхъ Надзирателей, поступающихъ въ сіе званіе изъ состояній, не имѣющихъ права опредѣленія въ Гражданскую службу. На семъ основаніи Г. Министръ полагалъ отдать бывшему Комнатному Надзирателю Главнаго Педагогическаго Института Томсену старшинство въ чинѣ Титулярнаго Совѣтника со времени опредѣленія его въ эту должность, именно съ 25 Іюля 1829 года.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ сіе представленіе и находя предположенія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія основательными и необходимыми для отвращенія встрѣтившихся недоразумѣній, положилъ: предположенія сіи, какъ поднесеніе Св. Зак. Т. 3 ст. 386, Устава Главнаго Педагогическаго Института § 188 и Положенія Высочайше утвержденнаго 30 Января 1835 года ст. 6, утвердить.

Его Императорское Величество такое мнѣніе Государственнаго Совѣта Высочайше утвердить соизволило и повелѣло исполнить. (Ж.М.Н.П.)

Отчетъ по Министерству Народнаго Просвѣщенія за 1837 годъ обратилъ на себя всеобщее вниманіе не только въ Россіи, но и въ чужихъ краяхъ. Важнѣйшіе въ Европѣ журналы сообщаютъ своимъ читателямъ болѣе или менѣе пространныя выписки изъ него; каждый изъ нихъ смотритъ на предметъ съ своей точки зрѣнія, но всѣ отдаютъ справедливость быстрымъ, блестящимъ успѣхамъ нашего отечества на поприщѣ просвѣщенія. Между прочимъ въ *Journal des Débats* напечатано извлеченіе изъ этого важнаго документа, съ слѣдующими замѣчаніями.

„Отчетъ Россійскаго Министра Народнаго Просвѣщенія показывающій состояніе вѣрренной ему части въ 1837 году, долженъ, по справедливости, возбудить общее любопытство. Показать до какой степени просвѣщенія, до какихъ успѣховъ достигла Россія, страна еще столь недавно вступившая на поприще, значить написать ея исторію въ настоящемъ и будущемъ. Радуетъ, что можемъ сообщить нашимъ читателямъ этотъ документъ, достойный внимательнаго изученія, тѣмъ болѣе, что рѣчь идетъ о Государствѣ, котораго умственныя и нравственныя силы намъ еще мало извѣстны, потому что насъ занимала всего болѣе его обширная воинская организація. Какъ собраніе статистическихъ данныхъ, отчетъ, о которомъ говоримъ мы, вполне удовлетворить техъ,

1-ше półrocze 1838 roku, i z wiadomości, przez Ministra Skarbu podanych, że uzyskano zaległości $\frac{1}{2}$, a podatku $\frac{3}{4}$. — Najwyżej rozkazać raczył: oświadczyć S. Petersburgskiemu Cywilnemu Gubernatorowi Najjaśniejszego Pana zadowolenie za skuteczne uzyskiwanie podatków.

— Cesarz Jego Mość, na skutek otrzymanej od Głównodowodzącego Armią Działającą wiadomości, że Dworzarstwo Gubernii Mohilewskiej, w czasie zebrania się 2 go Korpusu pieszego, pod m. Homlem, ofiarowało dla rang niższych tego Korpusu, tysiąc pudów mięsa i tysięcy wiader wódki, Najłaskawiej rozkazać raczył: oświadczyć Dworzarstwu Gubernii Mohilewskiej, za tę jego gorliwość Monarsze Jego Cesarskiej Mości zadowolenie. (G.S.P.)

— Z powodu wynikłego w Rządzącym Senacie zapytania, z jakim starszeństwem powinni być utrzymywani Pokojowi Dozorcy Głównego Instytutu Pedagogicznego w przyswojonych im rangach, czy ze starszeństwem od dnia naznaczenia do obowiązku, lub od dnia wystąpienia przez nich w tym obowiązku sześciu lat, P. Minister Narodowego Oświecenia czynił przedstawienie do Rady Państwa, w którym mniemał: Starszego Dozorcę i Pokojowych Dozorców Głównego Instytutu Pedagogicznego, po wystąpieniu w tych obowiązkach sześciu lat, utwierdzać, pierwszego w 8-iej, a ostatnich w 9-iej klasie, ze starszeństwem od czasu ich naznaczenia do nich, przyjąwszy za prawidło, że ci tylko z naznaczonych na starszych lub pokojowych dozorców Instytutu mogą być utrzymeni w przywiązanych do tych obowiązków rangach klasycznych, po wystąpieniu sześciu lat, którzy albo a) weszli do obowiązków z innych zawodów, mając już rangę klasyczną, nie pozbawiając ich z resztą prawa na podnoszenie do rang i na podstawie ogólnych ustaw za zwyczajną wysługę lat, albo b) mają prawo wejścia do służby cywilnej, albo c) otrzymali w jednym z Uniwersytetów Rosyjskich uczony stopień lub nazwanie Studenta Rzeczywistego, albo d) ukończywszy kursa w Wyższych lub Średnich Zakładach Szkolnych, nabyli prawo do rangi klasycznej; wszyscy zaś inni powinni ulegać przepisom prawideł o podnoszeniu do rang Dozorców Pokojowych, wchodzących na te posady ze stanów, niemających prawa naznaczenia do służby cywilnej. Na tej podstawie P. Minister mniemał nadadź byłemu Dozorcy Pokojowemu Głównego Instytutu Pedagogicznego Tomsonowi starszeństwo w randze Radcy Honorowego od czasu naznaczenia go do tego obowiązku, mianowicie od 25-go Lipca 1829 roku.

Rada Państwa, na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii, i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy to przedstawienie i znajdując podanie P. Ministra Narodowego Oświecenia gruntowném i konieczném dla uchylenia napotkanych niewyrozumień, postanowiła: projekta te, jako objaśnienie Połączenia Praw Tomu 3 artykułu 386, Ustawy Głównego Instytutu Pedagogicznego § 188 i Postanowienia, Najwyżej utwierdzonego 30-go Stycznia 1835 roku artykułu 6, utwierdzić.

Jego Cesarska Mość tę Opinią Rady Państwa Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić.

Sprawozdanie Ministeryum Narodowego Oświecenia za rok 1837 zwróciło na siebie powszechną uwagę, nie tylko w Rosyi, ale i zagranicą. Ważniejsze w Europie dzienniki udzielają swoim czytelnikom więcej lub mniej obszernie wyjątki tego sprawozdania; każdy z nich patrzy na przedmiot ze swojego punktu widzenia, ale wszyscy oddają sprawiedliwość szybkim, świetnym postępom ojczyzny naszej w zawodzie oświecenia. Między innemi w *Journal des Débats* znajduje się wyjątek z tego dokumentu ważnego, z uwagami następującymi:

„Sprawozdanie Rosyjskiego Ministra Narodowego Oświecenia, wykazujące stan powierzonego mu wydziału w roku 1837, powinno bez wątpienia powszechną wzbudzić ciekawość. Wykazać do jakiego stopnia oświecenia, do jakich postępów doszła Rosya, kraj, który tak niedawno jeszcze wszedł w zawód, jest to samo, co napisać jej historią obecną i przyszłą. Cieszymy się, że możemy udzielić czytelnikom naszym ten dokument, na pilne zasługujący rozważenie, tém bardziej, że rzecz idzie o Państwo, którego siły fizyczne i moralne mało są jeszcze nam znane, gdyż dotąd więcej nas zajmowała obszerna jego organizacja wojskowa. Jako zbiór faktów statystycznych, sprawozdanie to, zupełnie zaspokoja tych, którzy lubią porównywać liczby; co się zaś tyczy do tych, którzy śledzą postęp rozumu ludzkie-

которые любятъ сравнивать цифры; что же касается до тѣхъ, которые изучаютъ ходъ ума человѣческаго, этотъ отчетъ доставить имъ, по нашему мнѣнію, свѣдѣнія назидательныя.”

За этимъ слѣдуетъ выписка изъ отчета, заключающаяся словами Господина Министра: „Многое остается еще недоузданнымъ, многое требуетъ постоянныхъ трудовъ и размышленій; но между тѣмъ съ благословеніемъ Всевышняго и подѣ державною рукою Вашего Величества, новый какъ будто духъ поселился въ возрастающихъ поколѣніяхъ”, и проч.

Статья *Journal des Débats* оканчивается слѣдующими замѣчаніями:

„Вотъ вѣрное изображеніе успѣховъ Россійской Имперіи. Только тѣ, которые умѣютъ вспоминать и сравнивать, могутъ сказать какаѣ судьба ожидаетъ въ будущемъ народъ, имѣвшій въ 1833 году 1464 учебныхъ заведеній, 3884 учащихся и 72,280 учащихся, а въ 1837 уже 1807 учебныхъ заведеній, 6208 учащихся и 95,556 учащихся. Они лишь они могутъ сказать какія слѣдствія должны имѣть такіе быстрые успѣхи въ просвѣщеніи племень столь многочисленныхъ и разнородныхъ.”

Въ заключеніе Редакторъ статьи сознается, что наше народное образованіе должно съ осторожностію и только до известной степени слѣдовать примѣру остальной части Европы.

Мы считаемъ не нужнымъ для нашихъ читателей указывать на ошибку журналиста, утверждающаго, въ сей же статьѣ, что всеподданнѣйшій отчетъ Господина Министра Народнаго Просвѣщенія написанъ на Французскомъ языкѣ. (Спб. В.)

Аренсбургъ, 7-го Октября.

Съ наступленіемъ осенняго равноденствія въ нашемъ полушаріи, обыкновенно начинается опасное время для мореходства въ Сѣверныхъ водахъ. Островъ Эзелъ, по своему положенію, бываетъ почти ежегодно свидѣтелемъ болѣе или менѣе значительныхъ бѣдствій, претерпѣваемыхъ кораблями у береговъ его. Слѣдующія купеческія суда были выброшены на Эзельскій берегъ 29 и 30 Сентября: 1) Ганноверскій корабль *ди Фрау Марія*, шкиперъ Хиллигъ, съ баластомъ, шедшій изъ Амстердама въ Ригу; экипажъ благополучно достигъ берега, такелажъ спасенъ. 2) Русско-Финляндскій корабль *Меркуриусъ*, шкиперъ Дальманъ, шедшій изъ Любека съ штучнымъ товаромъ въ Гельсингфорсъ и Стокгольмъ; грузъ и корабль спасены; съ экипажемъ не приключилось никакого несчастія. (О. Г. Ц. П.)

Одесса, 25-го Октября.

Въ день Покрова Пресвятыя Богородицы происходило въ Г. Одессѣ торжественное открытіе Херсонской Духовной Семинаріи, по Высочайше утвержденному положенію Комисіи Духовныхъ Училищъ учрежденной. По совершеніи въ Градской церкви Преосвященнымъ Гавріиломъ, Архіепископомъ Херсонскимъ, Божественной Литургіи и водоосвященія, прочтены были Секретаремъ Семинарскаго Правленія, въ присутствіи мѣстнаго начальства и гражданъ Города Одессы, распоряженія, относящіяся къ открытію Семинаріи. Послѣ того, произнесены начальниками и воспитанниками Семинаріи рѣчи на Русскомъ, Латинскомъ, Греческомъ, Еврейскомъ, Французскомъ и Нѣмецкомъ языкахъ, а въ заключеніе провозглашено было многолѣтіе Государию Императору и всему Августѣйшему Дому.

— Донинѣ продолжается у насъ тоже непостоянство въ погодѣ, какое было замѣчено здѣсь и въ лѣтнюю пору. По причинѣ выпавшаго въ нашихъ окрестностяхъ снѣга, температура воздуха значительно было здѣсь понижалась, но теперь мы пользуемся теплою погодою. Съ подувшими вѣтрами, которые попеременно измѣняются въ южныя и восточныя, прибыло сюда множество заграничныхъ судовъ, и здѣсь ожидаютъ еще нѣсколько Англійскихъ. (О. Г. Ц. П.)

М. Гонимдз (въ Бѣлостокской Области), 21-го Октября. Въ нынѣшнемъ году, торговля хлѣбомъ, на здѣшнемъ пунктѣ, была значительна; сухимъ путемъ и сплавомъ по рѣкѣ Бобру, съ 1-го Января по 1-го Августа, отправлено въ Царство Польское на 225,000 рублей.

Новыхъ требованій на хлѣбъ изъ за границы еще не поступило, а ожидаютъ ихъ, когда установятся цѣны и когда подрядчики заключать съ казною контракты на поставку провіанта для войскъ, расположенныхъ въ Царствѣ Польскомъ, тогда вѣроятно и спекулянты возобновятъ свою торговлю хлѣбомъ.

Дожди, бывшіе здѣсь въ Іюнь, Іюль и до половины Августа, препятствовали уборкѣ хлѣба, это

го, справозданіе то, подлуг нашего зданія, да им вѣдомоѣи наущающае.”

Потѣмъ слѣдуетъ выжатъ изъ справозданія, коущащя сѣ выразамъ Пана Министра: „Віеле позостаетъ је-сщче неукончонѣмъ, віеле потрѣбује статеčnýchъ прасъ і розвагъ; але тымъ часемъ, за бѣгославіѣнствомъ Най-вышшѣго і под Потѣжнѣю правіцѣю Вашѣей Сесарскіей Мо-щср, јакбы духъ новы zostалъ wcielony w rozmaitychъ pokoleniachъ”, і t. d.

Артыкулъ *Dziennika Rozpraw* коущы сѣ увагамъі наступающаеми:

„Ото правдзівѣе wyobrażenie postępowъ Cesarstwa Rossyjskiego. Ci tylko, którzy umіęją przypominacъ і porównywaсъ, mogą powіedzieсъ, јакі los oczekuje na przyszłość naroдъ, który miał w roku 1833 r. 1464 zakładowъ szkolnych, 3884 nauczycieli і 72,280 uczniowъ, а w roku 1837 јuż 1807 zakładowъ szkolnych, 6208 nauczycieli і 95,556 uczących sѣ. Oni sami tylko mogą powіedzieсъ јакі skutekъ powinnъ mieć takъ szybkie postępy w oświeceniu pokoleń takъ licznychъ і różnorodnychъ.”

На коущу Редакторъ артыкулу прызнаје, że наше оświecenie narodowe powinno z ostrożnością і do pewnego tylko stopnia іść за przykłademъ reszty Europy.

Росчитујѣмы зарзечъ мнѣј потрѣбнѣю для чытел-никowъ naszychъ wytykaсъ omyłkę żurnalisty, mówiącego w tymъże артыкуле, że najunіęszѣе справозданіе Пана Министра Народowego Оświecenia napisane jest w јęzyku Francuzkimъ. (G. S. P.)

Arensburg, 7 Października.

Z nastaniemъ jesienneго porównania dnia z nocą rozpoczyna sѣ zwykłe na naszej półkuli niebezpieczna pora dla żeglуги na wodachъ północnychъ. Wyspa Oesel, z położenia swego, bywa każdego prawie roku świadkiemъ większychъ lub mniejszychъ nieszczęśliwychъ wypadkowъ, јакимъ ulegają okręty przy jejъ brzegachъ. Następujące statki kupieckіе wyrzucone zostaly na brzegі wyspy Oesel d. 29 і 30 Września: 1, okrętъ hannowerski *die Frau Maria*, będący pod dowództwemъ Kapitana *Chilling*, który płynął z balastemъ do Rygi, osada szczęśliwie uratowała sѣ na brzegъ, sprzęty okrętowe ocalono. 2, Rossyjsko-Finlandzki okrętъ *Mercuryusz*, Kapitanъ *Dalman*, idący zъ Lubeki z towarami do Helsingforsu і Sztokholmu; ładunekъ і okrętъ ocalone zostaly, а osada nie poniosła żadnej straty. (G. R. K. P.)

Odessa, 25-го Października.

W święto Opieki Najświętszej Maryi Panny, odbyło sѣ uroczyste otwarcіе w Odessie Seminarjum Duchownego Chersońskiego, w skutekъ zatwierdzonej przez Najjaśniejszego PANA uchwały Kommissyi szkółъ duchownychъ, urządzonego. Po odprawionemъ, w miejscowej cerkwi, przez Najprzewielebniejszego Gabryela, Arcy-Biskupa Chersońskiego і Tauryckiego, nabożeństwie, і po poświęceniu lokalu, Sekretarzъ zarządu Seminarijnego, wobec zgromadzonychъ władzъ miejscowychъ і obywateli miasta Odessy, odczytałъ postanowienia, dotyczące otworzenia pomienionego Seminarjum. Następnie, takъ przełożeni, јako і uczniowie tegożъ, mieli mowę w јęzykachъ: Rossyjskimъ, łacińskimъ, greckimъ, hebrajskimъ, francuzkimъ і niemieckimъ, а na zakończenie uroczystości, wzniesione zostaly modły o długie lata dla Najjaśniejszego PANA і całej Najjaśniejszej Familii.

— Dotądъ trwa u насъ niestała pogoda, јaka wciągu zeszłego lata miała miejsce. Z powodu spadłychъ w okolicachъ śniegów, temperatura powietrza znacznie sѣ była oziębila; wszelako teraz mamy znowu czasъ ciepły. Z pomyślnymъ wiatremъ, naprzemianъ południowymъ і wschodnimъ, zawinęło tu mnóstwo zagranicznychъ okrętowъ, а nadto oczekują јeszcze na kilka angielskichъ. (G. R. K. P.)

М. Гонимдз (w Obwodzie Białostockimъ), 21 Października. W tymъ roku, handelъ zbożemъ, na punkcie tutejszymъ, byłъ znaczny; јадemъ і spławemъ rzekѣ Bobremъ, od 1-go Stycznia do 1-go Sierpnia, wysłano do Królestwa Polskiego na 225,000 rubli.

Nowychъ potrzebowańъ zboża zza granicy јeszcze nie otrzymano, ale spodziewają sѣ tego wówczas, kiedy sѣ ustalą ceny і kiedy liwrańсi pozawierająъ zъ skarbemъ kontraktъ na dostarczenie провіantu dla wojskъ, w Królestwie Polskimъ rozłożonychъ, wtedy zapewne і spekulanci odnowią swój handelъ zbożemъ.

Deszczе, padające tu w Czerwcu, Lipcu і do połowy Sierpnia, przeszkadzały zbieranieъ zboża, co dało po-

дало поводъ думать, что цѣны на хлѣбъ будутъ высоки; напротивъ того, прекрасная осенняя погода, продающаяся и до сихъ поръ, устранила эти опасенія, позволивъ земледѣльцамъ убрать хлѣбъ съ полей безъ малѣйшаго убытка. Урожай какъ озимаго, такъ и яроваго, выше посредственнаго. Картофель, составляющій здѣсь престопадное продовольствіе, родился въ изобиліи; кто посѣялъ весною одинъ корецъ, собралъ осенью отъ 17 до 20 корцовъ.

Цѣны на хлѣбъ состоятъ теперь слѣдующія: рожь отъ 9 до 10 злотыхъ, ячмень отъ 6 до 6½, овесъ отъ 4 до 4½ злотыхъ за корецъ. — Курсы: 100 рублей ассигнаціями 28 рублей серебромъ. (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Миланъ, 4-го Ноября.

Вчера по полудни, прибылъ сюда Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, и остановился въ Villa-Realе, гдѣ былъ принятъ главноначальствующимъ Генераломъ, Графомъ Радецкимъ и многими высшими офицерами. Вскоръ потомъ Эрцъ-Герцогъ Райнеръ, Вице-Король Ломбардо-Венеціанскій, посѣтилъ Государя Цесаревича, а Его Высочество послѣ того изволилъ ѣздить къ Эрцъ-Герцогу въ замокъ. Сегодня былъ большой церковный парадъ на Экзорцирь-Плაცъ. Во время обѣдни играли четыре полковныя музыки; потомъ цѣлый гарнизонъ дефилировалъ предъ высокимъ Покровителемъ. Завтрашній день будетъ произведено пѣхотное, а во Вторникъ, кавалерійское ученье. (О. Г. Ц. П.)

Вѣна, 6-го Ноября.

Третьяго дня, въ здѣшнемъ зимнемъ манежѣ, разыграна большая ораторія Гайдена: *Четыре времени года*. Тысяча артистовъ и любителей музыки содѣйствовали въ исполненіи этого музыкальнаго произведенія, и успѣхъ превзошелъ все, что только въ этомъ родѣ было когда либо исполнено въ здѣшней столицѣ.

— Говорятъ, что Императоръ намѣревается въ будущемъ году совершить поѣздку въ Штирію.

— Съ Черногорской границы получены здѣсь слѣдующія извѣстія отъ 19 ч. пр. м.: — „Кажется, что Черногорцы оставили теперь свои завоевательные планы, именно по поводу распоряженій Гассанъ-Бей, который всѣ приграничные переходы осадилъ своимъ войскомъ, или войскамъ даннымъ ему въ помощь съ Австрійской стороны. Неожиданное зрѣлище Австрійскихъ мундировъ на Турецкой землѣ, кажется наиболѣе содѣйствовало къ прекращенію неприличныхъ поступковъ Черногорцевъ. Они отступили отъ границы и отказались отъ частыхъ и многочисленныхъ своихъ скопищъ. Между тѣмъ и съ другой стороны одинъ Австрійскій бродяга вступилъ въ предѣлы Австрійской Албаніи имѣя подъ начальствомъ 60 вооруженныхъ Черногорцевъ, но отброшенъ на всѣхъ пунктахъ разставленнымъ авангардомъ, съ которымъ нѣсколько разъ сражался. Въ Герцоговинѣ и Босніи кажется до сихъ поръ не прекращаются смущенія между раясами, 10-го ч. Октября два незнакомые бродяги напали на дядю Черногорскаго владѣтеля, умертвили его. Говорятъ, что это покушеніе, истребить всю фамилію нынѣшняго владѣтеля, замыслило семейство Радонихъ, въ которомъ находилось прежде достоинство свѣтской власти. (G. C.)

Зальцбургъ, 31-го Октября.

Въ здѣшней газетѣ помѣщено описаніе послѣднихъ дней пребыванія въ Зальцбургѣ Герцогини Беирской: Герцогиня, притворившись больною, отклонила тѣмъ наблюденія мѣстнаго начальства и вышла оттуда когда менѣе всего этого ожидали. Жители тогда только узнали о ея отъѣздѣ, когда были получены извѣстія изъ Испаніи о прибытіи ея въ это Государство. Хотя объ отъѣздѣ и намѣреніяхъ Герцогини, всѣ живущіе здѣсь Испанцы очень хорошо знали, но сохранили это въ тайнѣ.

Грефенбергъ, 26-го Октября.

На зиму съѣхалось здѣсь много посѣтителей и недавно за столомъ сидѣли до полутора ста человекъ. Многіе однако же живутъ въ Фрейвальдѣ. Герцогиня Ангальтъ-Кетенская пріѣхала сюда лечиться и пробудетъ здѣсь всю зиму. Вода чѣмъ холоднѣе, тѣмъ цѣлительнѣе, и самъ Присницъ совѣтуетъ лечиться зимою.

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, 10-го Ноября.

Завѣсколко дней Министерство отправило курьера съ депешами къ Г-ну Тьеру въ Италію; слы-

водъ до мнѣянія, że cena zboża będzie wysoka; przeciwnie, piękna pogoda jesienią, do tychczas trwająca, uprzątnęła te obawy, pozwoliwszy rolnikomъ zebrać zboże z pola bez najmniejszej straty. Urodzaj tak oziminy jako i jaryny, lepszy niż średni; kartofla, stanowiąca tu żywność pospółstwa, urodziła obficie; kto wiosną posadził jeden korzec, ten w jesieni zebrał od 17 do 20 korców.

Ceny zboża są teraz następujące: żyto od 9 do 10 złotych, jęczmień od 6 do 6½, owies od 4 do 4½ złotych za korzec. — Kurs 100 rubli assygnacyami 28 rubli srebrn. (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Medyolan, 4 Listopada.

Wczora po południu zjechał tu CESARZEWICZ NASLEDCA Tronu Rosyjskiego, i wysiadł w Villa-Realе, gdzie był przyjmowany przez Dowodzącego Jenerala H. Radckiego i wielu wyższych Oficerów. Wkrótce przybył Arcy - Xiążę Rajner, Vice-Król Lombar-dko Wenecki, dla powtania Cesarzawicza, który nawiajem odwiedził go w zamku. Dziś odbywała się wielka parada koźielna na placu ćwiczeń. Podczas mazy grały cztery muzyki wojskowe. Następnie cała osada przeciągała w parady przed Dostojnym Gościem. Jutro odbywać się będą ćwiczenia piechoty, a we wtorek ćwiczenia jazdy.

Wiedeń, 6-го Listopada.

Zawczora w tutejszej njeżdżalni zimowej wykonano wielkie dzieło muzyczne Haydna: *Cztery pory roku*. Tysiąc artystów i miłośników muzyki miało w niēm udział. Wykonanie tego mistrzowskiego dzieła przewyższyło to wszystko, cokolwiek w tym przedmiocie w stolicy naszej słyszano.

— Mówią tu, że Cesarz zamierza w roku następującym odwiedzić Styryę.

— Od granicy Czarnogórskiej, mamy tu następujące, daty 19 z. m., doniesienia: — „Zdaje się, że Czarnogórcy zaniechali nateraz swych zdobywczych planów, a to z powodu rozporządzeń Hassan-beja, który wszystkie nadgraniczne przemyki osadził wojskiem swojem, lub wojskiem, udzielonim mu w pomoc ze strony Austriackiej. Niepodziewany widok mundurów Austriackich na territorium Turckiem, przyczynił się podobno najwięcej do poskromienia niedorzecznych marzeń Czarnogórców. Cofnęli się oni od granicy i zaniechali częstych oraz licznych zgromadzeń swoich. Tymczasem wkrótcz, i wprawdzie z drugiej strony pewien awanturniczy zbieg Austriacki w granice Austriackiej Albani na czele 60 zbrojnych Czarnogórców, ale został odparty na wszystkich punktach przez rozstawione stráže przodowe, z któremi przychodziło mu walkę staczać. — W Hercegowinie i Bośni zdają się niestawać dotąd burzliwe zamachy pomiędzy rajasami. Dnia 10-go Października, dwóch nieznanych zbrodniarzy, napadłszy na stryja Władky Czarnogórskiego zamordowali go. Mówią, że to są zamachy na wymordowanie całej rodziny Władky terazniejszego, przedsiębrane ze strony rodziny Radonich, w której została dawniej dziedziczna godność Władky Swieckiego. (G. C.)

Salzburg, 31 Października.

Tutejsza gazeta opisuje ostatnie dni pobytu w Salzburgu Xiężny Beiry. Okazuje się z niego, że Xiężna, przez pozorną słabość, potrafiła odwrócić od siebie hacznosć władz, i opuściła Salzburg w chwili, kiedy się tego najmniej spodziewano, tak dalece, że mieszkańcy tego miasta dowiedzieli się o jej odjeździe dopiero za nadejściem pism hiszpańskich, donoszących o jej przybyciu do tego kraju. Wszyscy mieszkający tu Hiszpani dokładnie wiedzieli o zamysłach Xiężny, lecz najzupełniejszą zachowali tajemnicę.

Graefenberg, 26 Października.

Liczba gości zimowych jest tu nader wielka: widziano bowiem siedzących niedawno u stołu blisko półtora sta osób. Wielu jednak mieszka w Freiwaldzie. Xiężna Anhalt-Köthen przybyła teraz na kuracyę; zabawi całą zimę; bo woda, im jest zimniejszą, tym staje się skuteczniejszą. Sam Prinsitz zaleca kuracyę zimową. (G. R. K. P.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 10 Listopada.

Dni temu kilka, wysłało Ministerium gońca z depeszami do Pana Thiers we Włoszech: wieść niesie, że

шно, что ему поручено вступить въ переговоры съ Римскимъ дворомъ на счетъ продолженія ерока для удаленія Французскаго войска изъ Анконы. Кажется, есть опасность, чтобы подобный поступокъ исполненный до созванія Палаты, не произвелъ вообще худого впечатлѣнія.

— Жур. *Droit* сообщаетъ: „Предъ 1830 годомъ, въ многихъ знатнѣйшихъ обществахъ думали о возведеніи Инфанта Донъ Франциско де Паула на Мексиканской престолъ. Для исполненія такого плана, нужно только было безусловное согласіе Фердинанда VII, а между тѣмъ заключены связи съ разными знатыми особами, къ которымъ принадлежалъ также и Князь Таллейранъ. Сей послѣдній поручилъ производство этого дѣла одному изъ своихъ агентовъ и далъ ему нужное уполномочіе. Между тѣмъ революція и смерть Фердинанда VII переменяли состояніе дѣла. Этотъ агентъ отзывается теперь къ Инфанту и требуетъ возвращенія издержекъ на 316,000 фр. о чемъ дѣло поступило уже въ судъ.

— Вчерашній Мониторъ содержитъ Королевское постановленіе отъ 31 ч. пр. м. учреждающее администрацію гражданской власти въ Алжирѣ. Управленіе это состоитъ будетъ подъ надзоромъ Генераль-Губернатора, въ составъ же оного будутъ входить: Директоръ Внутреннихъ Дѣлъ, Директоръ Финансовъ и Генераль-Прокуроръ. Вторымъ постановленіемъ, допущенный Вице-Интендантъ въ Константино-Гр. Евгенийъ Гюйо назначенъ Директоромъ Внутреннихъ Дѣлъ а бывший Меръ города Боннъ, Г. Дюсеръ Вице-Директоромъ Оранской провинціи.

— Г. Сегюр-Дюпейронъ Генераль-Инспекторъ Совѣта здоровья, получилъ официальное порученіе отправиться въ Египетъ, Грецію, Турцію, а также въ разные Порты Чернаго Моря. Онъ посылается для отысканія средствъ, которыми могла бы быть смягчена строгость карантинныхъ правилъ.

— Журналъ *National* сообщаетъ: „Дѣла востока вѣдало не затруднительны. Въ отношеніи богатства всегда составлялъ перевѣсъ въ Европѣ народъ, который доставлялъ произведенія съ Азіатскихъ рынковъ; и такъ недолжно удивляться, что въ то время, когда пары и желѣзные дороги, привлекаютъ на прежній Египетскій путь торговлю Остъ-Индіи, другіе принуждены употребить всѣ мѣры, чтобы пріобрѣсти исключительно выгоды сей торговли.

12-го Ноября.

На послѣднемъ засѣданіи Академіи Этика-Политическихъ Наукъ, Г-нъ Бланки читалъ разсужденіе Наполеона, написанное еще въ молодыхъ лѣтахъ: о *воздѣлываніи тутовыхъ деревъ въ Корее*.

— Кажется, что въ Парижѣ никогда не было столько покражъ, какъ теперь. Главною тому причиною, приближеніе зимы и дороговизна.

— Король, постановленіемъ своимъ отъ 10 пр. м. возвелъ въ званіе Перовъ Франціи: Виконта Жессенъ и Барона Сенъ Дидь.

— Говорятъ, что Герцогъ Орлеанскій поѣдетъ въ Лондонъ, для свиданія тамъ съ наслѣднымъ Принцемъ Шведскимъ.

Байонна, 2-го Ноября.

2,000 ружьевъ и амунисиі оставленные для Мунигорри въ Фуентарабѣ, перевезены въ Сокку, куда кромѣ того было уже доставлено 4,000 оружія. Поелику перевезено чрезъ здѣшній городъ для Мунигорри два орудія, много конгревовыхъ ракетъ, палатокъ и прочихъ военныхъ потребностей, то изъ сего заключаютъ, что Мунигорри незадолго начнетъ дѣйствовать.

5-го Ноября.

Съ 3 на 4 ч. с. м. ночью (по донесеніямъ *Gazette de France*) переходилъ чрезъ Байонну Мунигорри съ своими людьми, слѣдуя въ Валкарлосъ. Въ 25 повозкахъ запреженныхъ быками, везли за нимъ значительные припасы пороха и амунисиі, а вчера переходили еще другія повозки нагруженные оружіемъ. Штабартъ *Paz y Fueros* не нашелъ столько приверженцевъ, какъ надѣялся, и потому кажется отрядъ Мунигорри будетъ только, не что иное, какъ Христиновскіе Гериласы.

(съ Испанскихъ границъ).

Пишутъ изъ Байонны отъ 8-го Ноября, что Мунигорри въ то время, когда хотѣлъ переходить границу близъ Валкарлоса, получилъ уведомленіе отъ Христиновскаго Команданта крѣпости, что онъ не можетъ дозволить ему перехода, ибо главный вождь объявлялъ, что онъ прежде долженъ ожидать предписаній изъ Мадрита по сему предмету. Мунигорри между тѣмъ остановился въ Ст. Жанъ де Вье, между Санъ-Жанъ Пьеръ де Портъ и Байономъ. (G.C.)

А н г л і я.

Лондонъ, 9-го Ноября.

Принцъ Л. Н. Бонапарте, посредствомъ своего Адъ-

полеcono mu układy z dworem Rzymskim względem przedłużenia terminu, w którym ustąpi wojsko Francuzkie z Ankony. Zdaje się, że zachodzi obawa, aby podobne postąpienie, przed zwołaniem izb dokonane, nie sprawiło w całej powszechności niepomyślnego wrażenia.

— Czytamy w dzienniku *Droit*: „Przed rokiem 1830, zajmowano się w wielu wyższych towarzystwach, myślą osadzenia Infanta Don Francisco-de-Paula, na tronie w Meksyku. Do spełnienia tego planu, było tylko potrzebne bezwarunkowe przyzwolenie Ferdynanda VII, a tymczasem zawiązano w tej mierze związki z rozmaitemi znakomitemi osobami, do których także należał i Xiążę Talleyrand. Ten ostatni upoważnił do kierowania tym interesem jednego ze swych agentów i dał mu stosowne pełnomocnictwo. Tymczasem rewolucya i śmierć Ferdynanda VII, zmieniły położenie rzeczy. Wyżej wymieniony agent, zgłasza się teraz do Infanta i liczy wyłożone koszty w ilości 316,000 franków o co wytoczyła się już sprawa do Sądu.

— Monitor z dnia wczorajszego obejmuje postanowienie Królewskie daty 31 z. m., ustanawiające administracyę władzy cywilnej w Algierze. Ta administracya będzie zostawała pod okiem Jenerał-Gubernatora, do składu zaś jej należeć mają: Dyrektor Spraw Wewnętrznych, Dyrektor Skarbu i Prokurator Jeneralny. — Przez drugie postanowienie, dotychczasowy podintendent w Konstantynie, Hr. Eugeniusz Guyot, został mianowany Dyrektorem Spraw Wewnętrznych, a dotychczasowy mer miasta Bony, Pan L. Dussert, Poddyrektorem prowincyi Oranu.

— Pan Ségur-Dupeyron, Jeneralny Inspektor Rady zdrowia, otrzymał polecenie rządowe do Egiptu, Grecyi, Turcyi, tudzież do rozmaitych Portów morza Czarnego. Jego wysłanie ma na celu wynalezienia środków, przez które w pewnych wypadkach, dałaby się może złagodzić ostrość przepisów kwarantanny. Nie można wątpić, że wypadek tego posłannictwa będzie pomyslnym dla stanu handlowego.

— Czytamy w dzienniku *National*: Sprawa Wschodniej jest bardzo prostą. Narodem stanowiącym pod względem bogactwa przewagę w Europie, był zawsze ten, który nam płody Azjatyckich targów dowoził; o toż nie trzeba się dziwić, że w chwili, w której para i koleje żelazne handel Indyj Wschodnich na dawną drogę Egiptką sprowadzają, muszą inni dokładać wszelkiego starania, aby otrzymać wyłączność tegoż handlu.

Dnia 12-go.

Na ostatniem posiedzeniu akademii umiejętności moralnych i politycznych, czytał P. Blanqui rozprawę Napoleona, w młodym wieku napisaną: o *uprawie morwy w Korsyce*.

— Liczba kradzieży nigdy podobno nie była większą w Paryżu, jak teraz. Zbliżanie się zimy i drożyzna są głównymi tego przyczynami.

— Król, rozporządzeniem swoim z dnia 10 b. m. mianował Parami Francyi: Vice-Hrabiego Jessaint i Barona Saint-Didier.

— Słychać, że Xiążę Orleański odbędzie podróż do Londynu, dla zjechania się tam z Królewiczem Następca Tronu Szwedzkiego.

Bayonna, 2-go Listopada.

Broni 2000 sztuk i amunicyą, złożone w Fuentarabii dla Muñagorrego, przewieziono do Socca, gdzie prócz tego było już dostawionych 4000 sztuk broni. Ponieważ przewieziono tedy dla Muñagorrego dwie armaty, dużo rac kongrewskich, namioty it. p. potrzeby wojskowe, wnoszą więc z tego, że Muñagorri zacznie nie długo być czynnym.

5 Dnia.

W nocy z 3 na 4 b. m. (donosi *Gazette de France*), przechodził przez Bayonnę Muñagorri z ludźmi swymi, udając się do Valcarlos. W 25 powozach, ciągniomych wołami, prowadzono za nim znaczne zapasy prochu i amunicy, a wczoraj jeszcze szły inne wozy naładowane bronią. Chorągiew *Paz y Fueros*, nie znalazła tak wiele stronników, jak się spodziewano; skończy się więc zapewne na tém, że oddział Muñagorrego nie będzie niczem więcej, jak gierylasami Krystynistów.

(Od granic hiszpańskich).

Piszą z Bayonny pod d. 8 Listopada, że Muñagorri, w chwili, kiedy chciał przebywać granicę pod Valcarlos, otrzymał zawiadomienie od krystynistowskiego komendanta twierdzy, iż nie jest upoważniony przepuszczać go, ponieważ wódz naczelny oświadczył, że pierwiej na instrukcyę z Madrytu oczekiwać w tej mierze musi. Muñagorri zatrzymał się tymczasem w St. Jean le Vieux, między St. Jean pied de Port a Bayonną. (G.C.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 9-go Listopada.

Xiążę N. L. Bonaparte, podziękował Lordowi Mel-

ютанта Графа Персигни, благодарилъ Лорда Мельбурна за дружественныя чувства, оказанныя въ отношеніи къ нему со стороны Англійскаго Правительства во время послѣднихъ Швейцарскихъ происшествій.

— Перу опять въ движеніи, такъ по крайней мѣрѣ увѣдомляютъ изъ Калао увѣряя о происшедшей 28 Іюля революціи въ Перу, гдѣ всѣ южныя провинціи объявили себя противу федеральной системы.

— Подтверждается извѣстіе, что на всѣхъ Англійскихъ корабляхъ будутъ находиться 68 фунтовыхъ орудій, все же войско получитъ перкусіонныя карабины.

— Французскій Консулъ въ Дублинѣ предложилъ награды 36,000 фр. тому, кто изобрѣтетъ чернила, которыхъ нельзя выводить изъ бумаги.

— Адмиралъ нашего флота въ средиземномъ морѣ Сиръ Р. Стопфордъ, получилъ отъ Султана орденъ Нишам-Ифтигаръ.

— Носится слухъ, что башни названныя Мартелло на восточномъ берегу Англіи, будутъ немедленно приведены въ оборонительное положеніе. (G.C.)

9-го Ноября.

Герц. Веллингтонъ уналь недавно на охотѣ съ лошади, однако къ счастью не ушибся.

— Получено извѣстіе, что къ Вице-Адмиралу Сиръ Чарльсъ Пагетъ отправлено повелѣніе съ 74 пушечнымъ линійнымъ кораблемъ Эдинбургъ, чтобы онъ немедленно отправился къ Мексиканскимъ берегамъ. Эскадра означеннаго Адмирала усилена тремя линійными кораблями и нѣсколькими меньшими судами.

— Говорятъ, что Лордъ Дургамъ для того возвращается чрезъ Соединенные Штаты, что хочетъ лично условиться съ Президентомъ, относительно принятія пограничныхъ мѣръ къ обузданію Канадскихъ мятежниковъ, которые, пользуясь покровительствомъ жителей Соединенныхъ Штатовъ, упражняются въ военномъ искусствѣ на самой границѣ и замышляютъ возобновить безпорядки. Лордъ Дургамъ намѣревается вручить свои полномочныя грамоты самой Королевѣ, получивъ ихъ лично отъ Е. В.

— Говорятъ, что Техасское Правительство официально отказалось отъ поданной прежде сего Правительству Соединенныхъ Штатовъ просьбы, о приятіи Техасской республики въ число областей, составляющихъ Штаты. Индѣйцы, съ западной стороны Миссисипи, угрожаютъ республикѣ нападеніемъ, а войска Соединенныхъ Штатовъ будутъ сохранять въ этой войнѣ нейтралитетъ.

— Людвикъ Наполеонъ прѣхалъ изъ Лимингтона въ Лондонъ инкогнито и нанялъ нѣсколько комнатъ, чтобы видѣть ежегодно бывающее тамъ избраніе Лорда-Мера города Лондона, торжественное шествіе его по улицамъ и поѣздку на рѣкѣ. Когда онъ проѣзжалъ, полиція хотѣла разогнать толпу, чтобы дать дорогу его экипажу, но народъ узнавъ его, окружилъ и повсюду раздались восклицанія: *Да здравствуетъ Принцъ Наполеонъ!* и проч. На другой день поутру, Людвикъ Наполеонъ возвратился въ Лимингтонъ, гдѣ онъ намѣревается пробыть нѣсколько недель.

(O.G.C.P.)

Испанія.

Мадридъ, 31-го Октября.

Декретъ Королевы о наборѣ войска 25,000 чел. сдѣлалъ неблагоприятное впечатлѣніе, по той причинѣ, что каждый изъ новобранцевъ обязанъ внести въ казну, при вступленіи въ службу 15 пиастровъ.

(изъ Англ. газ.)

Пишутъ изъ Мадрита, что отряды артиллеріи подъ прикрытіемъ конницы, производятъ разѣзды въ окрестностяхъ столицы. Говорятъ, что известный Карлистскій военачальникъ Палиосъ возвратился въ Манху. Генералъ Королевскихъ войскъ, Нагуарасъ начальствующій въ этой провинціи, просилъ его письмомъ, снисходительно обходиться съ пѣшими, но Палиосъ, вмѣсто отвѣта, велѣлъ немедленно ихъ разстрѣлять, что было исполнено почти въ глазахъ 8,000 резервныхъ войскъ, которыя въ бездѣйствіи стоятъ около Мадрита.

3-го Ноября.

Съ вчерашняго дня господствуетъ здѣсь сильное волненіе. Сегодня предвидѣли смятеніе; Министры собрались и не расходились цѣлую ночь. Войска, расположенныя въ казармахъ, готовы выступить по первому сигналу. Маркизь де ласъ Амарилласъ, получилъ также предписаніе двинуться къ Мадригу и ожидать дальнѣйшихъ повелѣній въ Гетафѣ и Пинта, а Генералу Альдама поручено собрать всю способную къ дѣлу Кавалерію и отправить оную въ бри-

bonne przez Adjutanta, swego Hrabę Persigny, za przyjaźne uczucia, okazane dla niego ze strony Rządu Angielskiego, podczas ostatnich okoliczności Szwajcarskich.

— Peru jest znów w poruszeniu, tak przynajmniej donoszą z Callao, zapewniając o wybuchu w dniu 28-m Lipca rewolucyi w Peru, gdzie wszystkie południowe prowincye oświadczyły się przeciwko systematowi federalnemu.

— Potwierdza się wiadomość, że na wszystkich okrętach Angielskich będą dane działa 68-funtowe, całe wojsko zaś otrzyma karabiny perkusyjne.

— Francuzki Konsul w Dublinie ogłosił nagrodę 36,000 fr. dla tego, kto wynajdzie atrament, niedający się z papieru wywabić.

— Admirał floty naszej na morzu Śródziemnym, Sir Robert Stopford, otrzymał od Sułtana ozdobę orderu Niham-Istihar.

— Obiega pogłoska, że wieże zwane Martello, na wschodnim brzegu Anglii, mają być niezwłocznie do stanu obronnego przywiezione. (G.C.)

Dnia 20-go.

Niedawno na polowaniu upadł z konia Xiążę Wellington, ale szczęściem żadnej nie odniósł rany.

— Dowiadujemy się, że okręt liniowy *Edinburgh* o 74 działach, który nie dawno z Portsmouth wypłynął, wiezie rozkazy Vice-Admiralowi Sir Charles Pa-get, aby natychmiast udał się ku wybrzeżom mexykańskim. Wspomniany Admirał, prócz kilku mniejszych statków, otrzymał jeszcze trzy inne okręty liniowe.

— Utrzymują, że Lord Durham dla tego chce wracać do Anglii przez Stany-Zjednoczone, aby się mógł osobiście porozumieć z Prezydentem, względem stosunków granicznych, i jeżeli bydl może, pozyskać od niego skuteczniejsze przeszkody dla rokoszan Kanadyjskich, którzy doznając opieki od mieszkańców Stanów-Zjednoczonych, ćwiczą się tuż przy samej granicy w robieniu bronii i myślą o nowym napadzie. Lord Durham zamierza złożyć w ręce Królowej swoje pełnomocnictwo, za przybyciem do Anglii, ponieważ je z jej rąk otrzymał.

— Rząd Texański, miał teraz urzędowie odwołać podaną dawniej prośbę do Stanów-Zjednoczonych, aby rzeczpospolita Texas, przyjęta była do liczby krajów, składających Stany. Indyanie od strony zachodniej Missisipi, zagrażają napadem tej rzeczpospolitej, a wojska Stanów-Zjednoczonych mają w tej wojnie zupełną zachowywać neutralność.

— Chcąc się przypatrzeć uroczystościom z powodu dorocznego obierania Lorda-Majora miasta Londynu, przybył tu incognito z Leamington Ludwik Napoleon. Najął kilka pokojów w miejscu, z którego mógł widzieć uroczysty pochód przez ulice, tudzież podróż wodną nowo obranego rządy miasta. Policya kazała jego pojazdom zrobić miejsce wśród ścisłu; wtedy lud go poznał, otoczył i nieprzerwał wołać ze wszystkich stron: *niech żyje Xiążę Napoleon!* i t. p. Zraz nazajutrz zrana wrócił Ludwik Napoleon do Leamington, gdzie zamierza kilka jeszcze tygodni zabawić. (G.R.K.P.)

Hiszpania.

Madryt, 31-go Października.

Dekret Królowej, względem wybrania do wojska 25,000 ludzi, nieprzyjemne sprawiło wrażenie, z powodu, że każdy nowo-zaciągnuty musi opłacić skarbowi przy wejściu do służby 15 pиастровъ.

(Z gazet angielskich).

Piszą z Madrytu, że od kilku dni, artyllerya i jazda do wieczór robi wycieczki wojenne w okolice Madrytu. Słychać, że znany dowódca karolistowski Paliolos wrócił do Mancha. Jenerał wojsk Królowej, Nogueras, dowodzący w tej prowincyi, prosił go listownie, aby ze znajdującymi się w ręku jego wojennemi jeńcami łagodnie postępował; zamiast odpowiedzi, kazał ich natychmiast rozstrzelać. Uskutecznił ten czyn prawie w oczach 8,000 wojska odwodowego, stojącego bezczynnie w okolicach Madrytu.

3 Listopada.

Od wczora wielkie tu panuje poruszenie. Wie-dziano, że dziś spokojność będzie zaburzona. Ministrowie zgromadzeni byli noc całą. Wojska stały w koszarach, w gotowości do wyruszenia za pierwszym danym znakiem. Margrabia de las Amarillas otrzymał tak że polecenie zbliżyć się do Madrytu i oczekiwać dalszych rozkazów w Getafa i Pinta, zaś Jenerałowi Aldama poleconém zostało zgromadzić wszelką, do służby zdolną jazdę i wysłać ją do brygady Margrabiego, różnemi bra-

гаду Маркиза малыми отрядами, чрезъ различные выходы города, чтобы избѣгнуть вниманія жителей. Полковникъ Королевскаго полка Кордова и Генераль-Капитанъ Квироса, были о семъ предувѣдомлены. Такимъ образомъ приняты всѣ мѣры предосторожности. Около *Puerta del Sol* собрались толпы народа, но кажется безъ непріязненныхъ замысловъ. Въ шестомъ часу вечера, толпы сіи становились многочисленнѣе и смятеніе возрастало. Улицы: Алькала, Санъ Геронимо и Ламонтера наполнены были любопытными и злоумышленниками. Въ половинѣ осматого раздалось нѣсколько выстрѣловъ, и толпа, находившаяся близъ Пуэрта, подалась назадъ. Человѣкъ двадцать изъ національной гвардіи, первые съ действительнымъ крикомъ требовали смерти Министровъ. Въ это время (въ 10 часовъ вечера) по улицамъ бѣгутъ генераль-маршъ и запираютъ лавки. Министры надѣются еще на національную гвардію и на войска расположенныя въ Мадридѣ. Партія изступленныхъ произвела это возмущеніе съ тѣмъ, чтобы приготовить отршеніе Министровъ отъ должностей и распустить собраніе кортесовъ. Г. Кампузано будетъ, какъ говорятъ, Президентомъ Совѣта. Другіе утверждаютъ, что составъ министерства будетъ слѣдующій: Вадильосъ, Президентомъ Совѣта; Нарваесъ, военнымъ Министромъ; Капацъ, морскимъ Министромъ; Бельтрамъ де Лисъ, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ; Матеосъ, Министромъ Финансовъ; о назначеніи же Министра Юстиціи ничего не извѣстно.

4-го Ноября.

Въ сегодняшнемъ номерѣ придворной газеты помѣщена слѣдующая статья: Спокойствіе столицы было нарушено въ эту ночь. Толпы безпокойныхъ людей собрались на воззваніе мятежниковъ, произносили мятежныя восклицанія и произвели нѣсколько выстрѣловъ. Привѣтствовавшее предприняло немедленно надлежащія мѣры. Генераль-Капитанъ поставилъ подъ ружье гарнизонъ столицы и національную гвардію, которая оказала похвальное усердіе къ восстановленію порядка. Столица обливается въ осадномъ положеніи и въ полночь спокойствіе было уже водворено.

— Въ тойже газетѣ обнародовано распоряженіе Генераль-Капитана, коимъ воспрещается всякаго рода собранія жителямъ столицы, за исключеніемъ людей, предназначенныхъ для наблюденія за порядкомъ. За нарушеніе сихъ правилъ, виновные будутъ отданы подъ военный судъ и арестованы, какъ участники въ бунтъ.

— Ген. Ораа прѣхалъ въ Мадридъ и немедленно призванъ въ совѣтъ Министровъ. (О.Г.Ц.П.)

Г Е Р М А Н І Я.

Мюнхень, 10-го Ноября.

Правительство издало постановленіе, коимъ воспрещается учителямъ и ихъ помощникамъ: 1) Посѣщать питейные дома, сборища для пива и бывать на приходскихъ праздникахъ; 2) Не только не брать въ содержаніе земель для охоты, но даже никогда не присутствовать на охотахъ, потому что опытомъ доказано, что охотники не могутъ быть хорошими учителями; 3) Одеваться просто, не носить бакенбардовъ и такъ называемой испанской бородки. Тѣ лица, которые не захотятъ согласоваться съ установленными правилами, будутъ немедленно отрешены отъ должности.

Штутгартъ, 6-го Ноября.

Сынъ Принца Оранскаго, получивъ официальное извѣстіе о согласіи нашего Короля на бракосочетаніе его съ Принцессою Софіею, прибылъ немедленно въ сей городъ, для свиданія съ своею невестою. При въѣздѣ, ожидалъ Принца чиновникъ, который проводилъ его во дворецъ. Сей часъ по прѣѣздѣ Принца, прибылъ Герцогъ Бернардъ Саксен-Веймарскій, родственникъ царствующей фамиліи въ Нидерландахъ, извѣстный своими военными подвигами въ Бельгіи, и остановился въ гостиницѣ подъ вывѣскою Англійскаго Короля. Оба посѣтителя получили приглашеніе къ Королевскому столу, а послѣ того были въ театрѣ. Женихъ ввелъ въ ложу Принцессу Софію, которая была принята съ радостными восклицаніями и привѣтливо поблагодарила публику. Наслѣдствій Принцъ Оранскій и Герцогъ Саксен-Веймарскій, были въ Нидерландскихъ мундирахъ. Первый изъ нихъ имѣетъ не болѣе 21 года отъ роду, пользуется цвѣтущимъ здоровьемъ и крѣпкимъ сложеніемъ. Другой, осязкою своею напоминаетъ рыцарскія времена. (О.Г.Ц.П.)

Г Р Е Ц І Я.

Афины, 27-го Октября.

Здѣсь получены весьма неблагопріятныя извѣстія. Каймаканъ (Вице-Губернаторъ) Фессаліи, при-

мами, для умиротворенія бачности мѣстнѣцовъ Кордова, Полковникъ полку Крѣпостей, также Капитанъ Жене-ралънъ Квироса, zostali o tѣmъ zawiaдомieni. Tym sposobemъ przedsięwzięto wszelkie kroki ostrożności. Przy Puerta del Sol zebrały się tłumy, atoli, jak się zdawało, bezъ zamiarówъ nieprzyj-znych. Około godziny 6-tej wieczoremъ, tłumy te stawały się corazъ liczniejsze i burzliwsze. Ulice: Alcalá, San Gerónimo i la Montera, napełnione były ciekawymi i złe myślącymi. O 7½ usłyszano kilka strzałówъ, a zgromadzeni przy Puerta del Sol cofnęli się. Około 20 ludzi zgwardyi narodowej, pierwsi wydali buntownicze okrzyki, żądającъ śmierci Ministrów. W tej chwili (o 10 godzinie w nocy) begunął marszъ jenerałny po wszystkichъ ulicachъ; sklepy są pozamykane. Ministrowie liczącъ jeszcze na częśćъ gwardyi narodowej i na wojska zgromadzone w Madrycie. Sądzącъ, że *Exaltados* zrobili to zaburzenie, w celu przygotowania złożenia Ministrówъ z urzędowania i rozwiązania Cortezów. P. Campuzano ma być Prezesemъ Rady, inni utrzymują, że taki ma być składъ nowego Ministerstwa: Vadillos, Prezesemъ Rady; Narvaes, Ministremъ Wojny; Capaz, Ministremъ morskimъ; Beltram de Lye, Ministremъ Spraw Wewnętrznych; Mateos, Ministremъ Skarbu; o osadzeniu mѣjsca Ministra łask i sprawiedliwości nie słychać nic pewnego.

Dnia 4.

Dzisiejsza gazeta nadwojna zawiera następujący artykuł: Spokojeśćъ столицы была той нocy нарушена; по явленіи się бунтовничьей оdezwy, zgromadziły się w kilku miejscachъ tłumy niespokojnychъ ludzi, którzy wydawali okrzyki buntownicze i kilkakrotnie wystrzelili. Rządъ jużъ się natychmiastъ środkówъ takichъ, jakie okoliczności wskazywały. Jenerałny Kapitanъ zgromadziłъ wojsko osady miasta i walczącą gwardyą narodową, która okazywała chęćъ do gorliwości w utrzymaniu porządku. Stolica ogłoszona jest w stanisъ oblężenia. O północy spokojnośćъ przywrócona została.

— Таъ сама газета zawiera wiadomienie Jenerałnego Kapitana, że od chwili ogłoszenia pomienionego uwiadomienia, każde zgromadzenie, próczъ osóbъ należącychъ do utrzymania porządku, jest zabronione. Kto ten zakazъ przekroczy, oddany będzie natychmiastъ pod sądъ wojenny i sądzony, jako mający udziałъ w rozruchu.

— Jenerał Oраа przybyłъ do Madrytu i powołany zostałъ do rady Ministrów. (G.R.P.K.)

Н І Е М С К У.

Monachium, 10-го Listopada.

Rządъ Krolewski wydałъ rozporządzenie, mocąъ котораго zakazанъ jestъ nauczycielomъ i ichъ pomocnikomъ: 1) uczęszczać do szynkówъ, miej, gdzie tańczą i na odpusty parafialne; 2) nie tylko nie dzierżawić polowania, ale nawet nie być na żadnymъ obecnymъ; bo przekonano doświadczeniem, że myśliwy nie może być dobrymъ nauczycielemъ; 3) ubierać się skromnie, nie nosić faworytówъ, ani takъ zwanej brodki hiszpańskiej. Osoby, któreby nie chciały zastosować się do tychъ przepisówъ, mają być natychmiastъ zawieszone w pełnieniu swychъ obowiązkówъ. (G.R.K.P.)

Stuttgart, 6 Listopada.

Jakъ tylko Dziedziczy Xiąże Oranii otrzymałъ urzędową wiadomośćъ o przyzwoleniu naszego Króla na małżeństwo jego zъ Xiężniczką Zofią, przybyłъ tu natychmiastъ dla powitania swojej narzeczonej. Przy bramie oczekiwałъ na Xięcia wyślanъ urzędnikъ, który go do pałacu odwiózłъ. Zarazъ po przyjeździe Xięcia zjechałъ Xiąże Bernardъ Sasko-Wejмарski, pokrewny domу pa-nującego w Niderlandachъ i znany zъ czynówъ wojennychъ w Belgii; wysiadłъ on w domu gościnnymъ podъ królemъ angielskimъ. Oba goście zaproszeni zostali do królewskiego stołu, a następnie ukazali się w театrze. Xiężniczka Zofia, wprowadzona do łóży przezъ swego narzeczonego, przyjęta została zъ najżywszemi okrzykami radości, na które naderъ grzecznie podziękowała. Xiąże Dziedziczny Oranii i Bernardъ Sasko-Wejмарski byli w mundurachъ niderlandzkichъ; pierwszy jestъ młodyмъ mężczyzną, ledwie 21 latъ mającymъ, cery zdrowej i silnej budowy. Drugi postawą swoją przypomina rycerskie czasy.

Г Р Е С Т А.

Атены, 27 Паждзиernika.

Nadeszły tu naderъ nieprzyjemne zъ Volo wiadomości. Kajмаkan (Vice Gubernatorъ) Tessalii przybyłъ

былъ въ Воло для собранія дани съ живущихъ тамъ Грековъ, которые избѣгая его несправедливости, скрылись въ домъ Греческаго консула. Одинъ изъ офицеровъ каймакана окружилъ домъ стражею, выломалъ двери и собравшихся тамъ Грековъ по одному привелъ къ каймакану. Сей послѣдній требовалъ отъ нихъ дани и изорвалъ ихъ паспорта, приказавъ ихъ посадить въ тюрьму. Это извѣстие произвело неблагопріятное впечатлѣніе въ Аѣнахъ, и Греческое Правительство сдѣлало немедленно по сему предмету представленіе. Говорятъ, что Капитанъ Канарисъ, который съ своею эскадрою находится въ Архипелагѣ, получивъ предписаніе отправиться въ Воло. (О.Г.Ц.П.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 16-го Октября.

Въ Сеннеаръ отправлено уже нѣсколько отрядовъ войска. Полковникъ Кемпбелъ, сопровождаемый Пашу въ его путешествіи, которое онъ принимаетъ сегодня.

— Здѣсь получено весьма важное извѣстіе, что значительное число Друзевъ приняло Христіанскую вѣру. Тамашій Епископъ пригласилъ къ себѣ нѣсколькихъ Консуловъ изъ Бейрута чтобы они присутствовали при крещеніи 150 Друзевъ, которые избѣгая гоненій со стороны Египетскаго Правительства, рѣшились принять вѣру, пользующуюся его покровительствомъ. Во всѣхъ деревняхъ обитаемыхъ Друзами, увеличивается число новокрещенныхъ. Письма изъ Бейрута (полученныя въ Марсели) подтверждаютъ сказанное извѣстіе. Въ одномъ изъ этихъ писемъ сказано по сему предмету: „Слѣдующее происшествіе случилось здѣсь между независимыми Друзами, которыхъ ужасную религію начерталъ недавно мастерскимъ перомъ Г. Сильвестръ де Саси. Всѣ почти жители въ Корофанѣ (вѣрно Горанъ) приняли крещеніе. Число Друзевъ сдѣлавшихся уже Христіанами болѣе шестисотъ. Несомнительно, что поводомъ къ сему были политическія обстоятельства. Производимая противъ нихъ война, все болѣе стѣснила своими штыками предѣлы сихъ Горцевъ, и вездѣ угрожала имъ смертію и истребленіемъ. Таковая тактика привела ихъ въ отчаяніе, они положили оружіе и водрузили знамя мира на обнаженныхъ вершинахъ горъ. Покорившись, они справедливо признали, что, дабы пользоваться такимъ обращеніемъ со стороны Египтянъ, каковымъ пользуются Христіане обитающіе въ этихъ горахъ, и которымъ предоставлены значительныя преимущества, для этого нужно принять Христіанскую вѣру. Это происшествіе столь важное произведетъ такое вліяніе на Сирію, что отъ него зависѣть будетъ судьба сего края.“ (G. G.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 17-го Октября.

Египетскій Вице-Король велѣлъ сдѣлать общену болѣе части своихъ плантацій, кажется потому, чтобы этимъ доказать законное ими владѣніе, а слѣдственно непрекращать продажи произведеній, даже по введеніи въ исполненіе торговаго трактата, заключеннаго между Англіею и Портою. Такъ образъ онъ останется при своей монополіи съ тою только разницею, что подъ другимъ т. е. облеченнымъ личною видою.

— Въ Турецкой газетѣ Теквими Вакаи помѣщено постановленіе Султана, коимъ воспрещается брать съ иновѣрцевъ (райсовъ) какую либо произвольную подать деньгами или хлѣбомъ, возлагая на подлежащія власти обязанность наблюдать за точнымъ исполненіемъ сего постановленія и подвергать взысканію виновныхъ въ нарушеніи онаго.

24-го Октября.

Нѣкоторые думаютъ, что трактатъ заключенный между Англіею и Портою, начинается уже ужасать Турецкое Правительство.

— По письмамъ полученнымъ изъ Персіи, Англійскій Посланникъ выѣхалъ уже въ путь въ Тегеранъ, гдѣ ожидали Шаха, ежели онъ уже теперь туда не прибылъ.

— 20 ч. с. м. Французскій Адмиралъ Русель имѣлъ у Султана аудіенцію, которому поднесъ письменное увѣдомленіе своего Короля о рожденіи Графа Парижскаго. (G. C.)

ВИЛЬНА. Типогр. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноябрь 18 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Лезъ Боровскій.

do Volo, dla wybierania haraczu od mieszkajacych tam Greków. Ci, unikając tej niesprawiedliwości, schronili się do domu konsulatu greckiego. Jeden z oficerów kajmakana otoczył dom strażą, wybił drzwi i zgromadzonych Greków po jednym wywłoczył do kajmakana. Ten zmuszał ich do zapłacenia haraczu, ich paspórta greckie porozdzierał i kazał ich wszystkich uwięzić. Wiadomość ta sprawiła w Atenach najprzyszykwsze wrażenie. Rząd grecki uczynił natychmiast z tego powodu mocne przedstawienie. Słychać, że Kapitan Kanaris, który bawi z flotą na Archipelagu, otrzymał polecenie udać się do Volo. (G.R.K.P.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, 16 Października.

Do Sennear wysłano już właśnie kilka oddziałów wojska. Półkownik Campbell będzie towarzyszył Baszy w jego podróży, do wyjazdu w którą, jest właśnie dzisiaj dzień przeznaczony.

— Odebrano tu bardzo ważną wiadomość, że znaczna część Druzów przyjęła wiarę Chrystusa. Kilku konsułów w Beyrut, zaprosił Biskup tamtejszy, aby chcieli być obecni na chrzcie 150 Druzów, którzy, unikając prześladowania ze strony Rządu Egipskiego, postanowili przyjęc wiarę, opieki u tegoż doznającą. We wszystkich wioskach, zamieszkanycch przez Druzów, powiększa się liczba neofitów. Listy z Beyrut (otrzymane w Marsylii), potwierdzają powyższą wiadomość. W jednym z nich tak o tem powiedziano: „Następnące wydarzenie miało tu miejsce pomiędzy niezawisłymi Druzami, których straszliwą religią opisał niedawno piórem mistrzowskiem Pan Sylvestre de Sacy. Prawie wszyscy mieszkańcy w Korofan (zapewne Horan), przyjęli chrzest święty. Liczba Druzów, którzy zostali już chrześcianami, wynosi przeszło sześćset. Ani wątpić, że pobudką do tego postąpienia są okoliczności polityczne. Wojna, przeciwko nim prowadzona, ściśniała coraz więcej swemi bagnetami zakres tych górali i wszędzie im śmiercią i wygnaniem groziła. Podobna taktyka przywiodła ich do rozpaczy, złożyli broń i zatknęli proporzec pokoju na wierzchołkach gór nagich. Po poddaniu się swojemu, uznali, istusznie, iż żeby dawać takiego obejścia się ze strony Egipcyan, jakie jest udziałem chrześcian, w tychże górach zamieszkałych, a którym znaczne służą przywileje, uznali, mówię, że trzeba przyjęc wiarę chrześciańską. Ten wypadek jest tak ważny i wywrze wpływ taki na Syryę, że będzie stanowić olosie tego kraju.“ (G.C.)

Т у р ц я.

Stambul, 17-го Października.

Vice-Król Egiptu rozkazał oszacować większą część plantacyj swoich, dla tego, jak się zdaje, ażeby przez to udowodnić prawne ich posiadanie, a następnie nie zaprzestawać przedaży plodów, nawet po wprowadzeniu w wykonanie traktatu handlowego, który między Anglią i Portą zawarty został. Tym sposobem utrzyma się on przy dotychczasowem monopolium swoim z tą tylko różnicą, że pod innym, to jest, zamaskowanym kształtem.

— Dziennik Turacki Tekwimi Wekai zawiera rozporządzenie Sultana, zakazujące wymagania od innowierców (Rajasów) jakiej bądź samowolnej opłaty, czy w pieniądzech, czy w zbożu; poleca przytém władzom, aby troskliwie nad dopełnieniem tego rozkazu czuwały i na przestępującym surowe wymierzały kary.

Dnia 24.

Zdaje się niektórym osobom, że traktat, zawarty między Portą i Anglią, już rząd Turcki zastraszać zaczyna.

— Według listów, z Persyi nadeszłych, Poseł Angielski udał się już w drogę do Teheranu, gdzie oczekiwało na Szacha, jeżeli tylko już tam w tej chwili nie przybył.

— Dnia 20-go bież. m., Poseł Francuzki, Admirał Roussin, miał posłuchanie u Sultana, któremu złożył listy notyfikacyjne swojego Króla o narodzeniu Hr. Paryża. (G.C.)